

Forslag

til

Lov om ændring af lov om Institut for Menneskerettigheder – Danmarks Nationale Menneskerettighedsinstitution.¹

§ 1

I lov nr. 553 af 18. juni 2012 i lov om Institut for Menneskerettigheder – Danmarks Nationale Menneskerettighedsinstitution, som ændret ved § 1 i lov nr. 656 af 12. juni 2013, § 6 i lov nr. 2591 af 28. december 2021 og § 25 i lov nr. 1602 af 17. december 2024, foretages følgende ændringer:

1. Fodnoten til lovens titel affattes således:

»1) Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører artikel 13 i Rådets direktiv 2000/43/EF af 29. juni 2000 om gennemførelse af princippet om ligebehandling af alle uanset race eller etnisk oprindelse, EF-Tidende 2000, nr. L 180, side 22, artikel 12 i Rådets direktiv 2004/113/EF af 13. december 2004 om gennemførelse af princippet om ligebehandling af mænd og kvinder i forbindelse med adgang til og levering af varer og tjenesteydelser, EU-Tidende 2004, nr. L 373, side 37, Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2022/2381 af 23. november 2022 om en mere ligelig kønsfordeling blandt ledelsesmedlemmer i børsnoterede selskaber og tilhørende foranstaltninger, EU-Tidende 2022, nr. L 315, side 44, dele af Rådets direktiv (EU) 2024/1499 af 7. maj 2024 om standarder for ligebehandlingsorganer på området ligebehandling af alle uanset race eller etnisk oprindelse, ligebehandling med hensyn til beskæftigelse og erhverv af personer uanset religion eller tro, handicap, alder eller seksuel orientering og ligebehandling af kvinder og mænd med hensyn til social sikring og i forbindelse med adgang til og levering af varer og tjenesteydelser og om ændring af direktiv 2000/43/EF og 2004/113/EF, EU-Tidende, L af 7. maj 2024, og dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2024/1500 af 14. maj 2024 om standarder for ligebehandlingsorganer på området ligebehandling af og lige muligheder for kvinder og mænd i forbindelse med beskæftigelse og erhverv og om

¹ Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører artikel 13 i Rådets direktiv 2000/43/EF af 29. juni 2000 om gennemførelse af princippet om ligebehandling af alle uanset race eller etnisk oprindelse, EF-Tidende 2000, nr. L 180, side 22, artikel 12 i Rådets direktiv 2004/113/EF af 13. december 2004 om gennemførelse af princippet om ligebehandling af mænd og kvinder i forbindelse med adgang til og levering af varer og tjenesteydelser, EU-Tidende 2004, nr. L 373, side 37, og artikel 20 i Rådets direktiv 2006/54/EF af 5. juli 2006 om gennemførelse af princippet om lige muligheder for og ligebehandling af mænd og kvinder i forbindelse med beskæftigelse og erhverv (omarbejdning), EU-Tidende 2006, nr. L 204, side 23.

UDKAST

ændring af direktiv 2006/54/EF og 2010/41/EU, EU-Tidende, L af 14. maj 2024.«

2. I § 2, *stk.* 2, indsættes efter »race eller etnisk oprindelse,« : » tro eller religion, handicap og alder, «.

3. I § 2, *stk.* 2, *nr.* 3, indsættes efter »spørgsmål vedrørende forskelsbehandling« : » og om, hvilke data om forskelsbehandling offentlige og private aktører kan indsamle«.

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 19. juni 2026.

§ 3

Stk. 1. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som de færøske og grønlandske forhold tilsiger.

UDKAST

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse	
1.	Indledning
2.	Lovforslagets hovedpunkter
2.1.	Nye ligebehandlingsmandater til Institut for Menneskeret-tigheder
2.1.1.	Gældende ret
2.1.2.	Direktiverne om bindende standarder for ligebehandlings-organer artikel 1
2.1.3.	Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
2.2	Henstillinger om dataindsamling
2.2.1	Gældende ret
2.2.2	Direktiverne om bindende standarder for ligebehandlings-organer artikel 16
2.2.3	Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
3.	Ligestillingsmæssige konsekvenser
4.	Økonomiske konsekvenser og implementeringskonse-kvenser for det offentlige
5.	Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
6.	Administrative konsekvenser for borgerne
7.	Klimamæssige konsekvenser

UDKAST

8.	Miljø- og naturmæssige konsekvenser
9.	Forholdet til EU-retten
10.	Hørte myndigheder og organisationer m.v.
11.	Sammenfattende skema

1. Indledning

Rådets direktiv (EU) 2024/1499 af 7. maj 2024 om standarder for ligebehandlingsorganer på området ligebehandling af alle uanset race eller etnisk oprindelse, ligebehandling med hensyn til beskæftigelse og erhverv af personer uanset religion eller tro, handicap, alder eller seksuel orientering og ligebehandling af kvinder og mænd med hensyn til social sikring og i forbindelse med adgang til og levering af varer og tjenesteydelser og om ændring af direktiv 2000/43/EF og 2004/113/EF, og Europa-Parlamentets og rådets direktiv (EU) 2024/1500 af 14. maj 2024 om standarder for ligebehandlingsorganer på området ligebehandling af og lige muligheder for kvinder og mænd i forbindelse med beskæftigelse og erhverv og om ændring af direktiv 2006/54/EF og 2010/41/EU (herefter direktiverne om bindende standarder for ligebehandlingsorganer) trådte i kraft den 18. juni 2024.

Fristen for at gennemføre direktiverne er den 19. juni 2026.

I Danmark er Institut for Menneskerettigheder udpeget som nationalt ligebehandlingsorgan. De forpligtelser, som direktiverne medfører, er i høj grad en kodificering af opgaver, som Institut for Menneskerettigheder allerede varetager i dag og som derfor allerede er gældende ret. Lovforslaget ændrer derfor ikke grundlæggende ved de opgaver, som Institut for Menneskerettigheder allerede varetager i praksis.

Det primære formål med dette lovforslag er således at gennemføre den udvidelse af ligebehandlingsorganers mandatområde til at omfatte religion og tro, alder og handicap, som følger af direktiv 2024/1499. Med lovforslaget ændres den gældende lov om Institut for Menneskerettigheder – Danmarks Nationale Menneskerettighedsinstitution, jf. lovbekendtgørelse nr. 553 af 18. juni 2012 med senere ændringer.

Det bemærkes, at Danmark i 2009 tiltrådte FN's Handicapkonvention og er forpligtet til at arbejde for at fremme lige muligheder for personer med handicap på alle væsentlige livsområder. Konventionens formål er at sikre, at rettighederne for mennesker med handicap bliver omsat til virkelighed.

UDKAST

Institut for Menneskerettigheder er i den forbindelse udpeget af Folketinget til at fremme og overvåge gennemførslen af FN's Handicapkonvention i Danmark. Institut for Menneskerettigheder varetager således allerede i dag opgaver i relation til beskyttelse mod forskelsbehandling pga. handicap.

Institut for Menneskerettigheder udfører en række opgaver som nationalt ligebehandlingsorgan. Instituttet er en uafhængig institution og fastsætter og tilrettelægger derfor selv sine opgaver inden for de rammer, som Folketinget har fastsat i lov om Institut for Menneskerettigheder.

Instituttet yder først og fremmest bistand til ofre for forskelsbehandling ved at yde rådgivning, at indgå i dialog med den anden part og at bistå med at indgive klage til Ligebehandlingsnævnet eller andre relevante instanser, som relevant. Instituttet har også mulighed for at indbringe sager af principiel karakter eller af almindelig offentlig interesse for Ligebehandlingsnævnet.

Instituttet foretager desuden uafhængige undersøgelser af forskelsbehandling på forskellige samfundsområder. Undersøgelserne danner grundlag for rapporter og henstillinger til Folketinget og regeringen og andre relevante aktører samt for instituttets årlige beretning til Folketinget.

Instituttet rådgiver Folketinget, regeringen, andre offentlige myndigheder og private aktører om spørgsmål om diskrimination og ligebehandling. Herunder udarbejder Instituttet høringssvar til udkast til lovforslag, politikker, handlingsplaner og lignende.

Instituttet biintervenerer i retssager og yder bistand til advokater i forhold til principielle spørgsmål om diskrimination og ligebehandling.

Instituttet samarbejder med og faciliterer koordination mellem civilsamfundsorganisationer for at understøtte sit eget og deres arbejde med at fremme ligebehandling og bekæmpe diskrimination.

Instituttet formidler viden og fremmer bevidstheden om diskrimination og ligebehandling, blandt andet gennem oplæg, på sine digitale platforme og i medierne. Instituttet gennemfører og fremmer desuden undervisning i diskrimination og ligebehandling.

Instituttet indgår i samarbejde med ligebehandlingsorganer i andre medlemsstater og med institutioner i EU og internationalt. Instituttet afrapporterer om status inden for diskrimination og ligebehandling i Danmark til institutioner i EU, Europarådet og FN.

2. Lovforslagets hovedpunkter

2.1. Nye ligebehandlingsmandater til Institut for Menneskerettigheder

2.1.1. Gældende ret

Institut for Menneskerettigheder fik ved lov nr. 411 af 6. juni 2002 kompetence til at varetage forpligtelserne i artikel 13 om uafhængige organer for fremme af ligebehandling i Rådets direktiv 2000/43/EF af 29. juni 2000 om gennemførelse af princippet om ligebehandling af alle uanset race eller etnisk oprindelse, EF-Tidende 2000, nr. L 180, side 22. Loven trådte i kraft den 1. januar 2003.

Ved lov nr. 182 af 8. marts 2011 fik Institut for Menneskerettigheder kompetence til at varetage forpligtelserne i artikel 20 om ligebehandlingsorganer i Rådets direktiv 2006/54/EF af 5. juli 2006 om gennemførelse af princippet om lige muligheder for og ligebehandling af mænd og kvinder i forbindelse med beskæftigelse og erhverv (omarbejdning), EU-Tidende 2006, nr. L 204, side 23, og artikel 12 om organer til fremme af ligebehandling i Rådets direktiv 2004/113/EF af 13. december 2004 om gennemførelse af princippet om ligebehandling af mænd og kvinder i forbindelse med adgang til og levering af varer og tjenesteydelser, EU-Tidende 2004, nr. L 373, side 37. Loven trådte i kraft den 15. marts 2011.

Danmark tiltrådte FN's Handicapkonvention i 2009 og er forpligtet til at arbejde for at fremme lige muligheder for personer med handicap på alle væsentlige livsområder. Konventionens formål er at sikre, at rettighederne for mennesker med handicap bliver omsat til virkelighed. Institut for Menneskerettigheder er i den forbindelse udpeget af Folketinget til at fremme og overvåge gennemførelsen af FN's Handicapkonvention i Danmark. Institut for Menneskerettigheder er ligeledes udpeget af den grønlandske regering Naalakkersuisut til at fremme og overvåge Handicapkonventionens gennemførelse i Grønland i samarbejde med Grønlands Råd for Menneskerettigheder.

Ved lov nr. 2591 af 28. december 2021 fik Institut for Menneskerettigheder kompetence til at fremme ligebehandling af alle uden forskelsbehandling på grund af seksuel orientering, kønsidentitet, kønsudtryk, kønskarakteristika. Loven trådte i kraft den 1. januar 2022.

Det følger af den gældende lovs § 2, stk. 2, at Institut for Menneskerettigheder skal fremme ligebehandling af alle uden forskelsbehandling på grund af køn, seksuel orientering, kønsidentitet, kønsudtryk, kønskarakteristika, race eller etnisk oprindelse, herunder ved at bistå ofre for forskelsbehandling med at få behandlet deres klager over forskelsbehandling under hensyntagen

til ofrenes, foreningernes, organisationernes og andre juridiske personers rettigheder, indlede uafhængige undersøgelser af forskelsbehandling og offentliggøre rapporter og fremsætte henstillinger om spørgsmål vedrørende forskelsbehandling.

Institut for Menneskerettigheder fungerer således allerede som nationalt ligebehandlingsorgan, og bistår ifølge loven derfor allerede ofre for forskelsbehandling på grund af køn, seksuel orientering, kønsidentitet, kønsudtryk, kønskarakteristika, race eller etnisk oprindelse.

2.1.2 Direktiverne om bindende standarder for ligebehandlingsorganers virke artikel 1

Rådets direktiv (EU) 2024/1499 fastsætter standarder for ligebehandlingsorganer, for så vidt angår race eller etnisk oprindelse, ligebehandling med hensyn til beskæftigelse og erhverv af personer uanset religion eller tro, handicap, alder eller seksuel orientering og ligebehandling af kvinder og mænd med hensyn til social sikring og i forbindelse med adgang til og levering af varer og tjenesteydelser. Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2024/1500 fastsætter standarder for ligebehandlingsorganers virke, for så vidt angår ligebehandling af og lige muligheder for kvinder og mænd i forbindelse med beskæftigelse og erhverv (herefter ”direktiverne om bindende standarder for ligebehandlingsorganer”).

Formålet med direktiverne er at gøre ligebehandlingsorganerne mere effektive og sikre deres uafhængighed for at styrke ligebehandlingsprincippet, hvilket sikres gennem minimumskrav til ligebehandlingsorganernes virke, jf. artikel 1, stk. 1. Af præambelbetragtning 10 fremgår det, at for at sikre, at ligebehandlingsorganer effektivt kan bidrage til håndhævelsen af direktiv 2006/54/EF og 2010/41/EU ved at fremme ligebehandling, forebygge forskelsbehandling og tilbyde bistand med at få klageadgang og adgang til domstolsprøvelse til alle enkeltpersoner og grupper, der udsættes for forskelsbehandling, i hele Unionen, er det nødvendigt at fastlægge minimumsstandarder for disse organers virke. De minimumsstandarder, der fastlægges ved nærværende direktiv, tager hensyn til Kommissionens henstilling (EU) 2018/951 og bygger på nogle af dens bestemmelser og den tilgang, der anbefales deri. De bygger også på andre relevante instrumenter såsom den reviderede generelle henstilling nr. 2 om ligebehandlingsorganer vedtaget af Den Europæiske Kommission mod Racisme og Intolerance og Parisprincipperne vedrørende nationale menneskerettighedsinstitutioners status vedtaget af De Forenede Nationer, som finder anvendelse på nationale menneskerettighedsinstitutioner.

Det fremgår af direktivernes artikel 1, stk. 2, at ligebehandlingsorganernes opgaver skal omfatte de rettigheder og forpligtelser det følger af direktiv 79/7/EØF, 2000/43/EF, 2000/78/EF, 2004/113/EF, 2006/54/EF og 2010/41/EU. Det betyder, at ligebehandlingsorganer skal have kompetence inden for race eller etnisk oprindelse, religion eller tro, handicap, alder, seksuel orientering og køn.

2.1.3. Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Institut for Menneskerettigheder har ikke som ligebehandlingsorgan mandat inden for religion eller tro, alder og handicap.

Danmark tiltrådte FN's Handicapkonvention i 2009 og er forpligtet til at arbejde for at fremme lige muligheder for personer med handicap på alle væsentlige livsområder. Konventionens formål er at sikre, at rettighederne for mennesker med handicap bliver omsat til virkelighed. Institut for Menneskerettigheder er i den forbindelse udpeget af Folketinget til at fremme og overvåge gennemførslen af FN's Handicapkonvention i Danmark. Institut for Menneskerettigheder er ligeledes udpeget af den grønlandske regering Naalakkersuisut til at fremme og overvåge Handicapkonventionens gennemførelse i Grønland i samarbejde med Grønlands Råd for Menneskerettigheder.

Det foreslås i § 2, stk. 2, at Institut for Menneskerettigheder skal fremme ligebehandling af alle uden forskelsbehandling på grund af køn, seksuel orientering, kønsidentitet, kønsudtryk, kønskarakteristika, race eller etnisk oprindelse, tro eller religion, handicap og alder.

Det foreslås at indsætte religion og tro, alder og handicap, således at Institut i overensstemmelse med direktiverne om bindende standarder for ligebehandlingsorganer får udvidet deres ligebehandlingsmandat til også at fremme ligebehandling af alle uden forskelsbehandling for så vidt angår religion og tro, alder og handicap.

Den foreslåede ændring vil medføre, at Institut for Menneskerettigheder skal fremme ligebehandling af alle uden forskelsbehandling på grund af køn, seksuel orientering, kønsidentitet, kønsudtryk, kønskarakteristika, race eller etnisk oprindelse, tro eller religion, handicap eller alder blandt andet ved at bistå ofre for forskelsbehandling ved blandt andet at vejlede om relevant lovgivning, foretage uafhængige undersøgelser og offentliggøre rapporter om spørgsmål vedrørende forskelsbehandling på grund af disse kriterier.

Udvidelsen af Instituttets mandatområde vil medføre, at det vil fremgå eksplicit af lov om Institut for Menneskerettigheder, at personer, der oplever forskelsbehandling på grund af religion eller tro, alder og handicap, får samme adgang til bistand fra Instituttet som personer, der har været udsat for forskelsbehandling på grund af køn, seksuel orientering, kønsidentitet, kønsudtryk, kønskarakteristika, race eller etnisk oprindelse.

Den foreslåede ændring vil sikre, at bestemte persongrupper ikke er begrænset i deres mulighed for at få bistand til at få vurderet deres klage om forskelsbehandling. Herudover vil den foreslåede ændring medføre, at Instituttet vil få et bedre grundlag for at fremme ligebehandling og bekæmpe forskelsbehandling på grund af religion eller tro, alder og handicap. Det udvidede mandat indebærer, at Instituttet kan samle erfaring og data om diskrimination på flere områder. Det kan give et bedre grundlag for at udvikle målrettede tiltag, kampagner og vejledninger, som forebygger diskrimination og fremmer ligebehandling på områder, der ikke tidligere var dækket.

2.2 Henstillinger om dataindsamling

2.2.1 Gældende ret

Det fremgår af den gældende § 2, stk. 2, i lov om Institut for Menneskerettigheder, at Institut for Menneskerettigheder skal fremme ligebehandling af alle uden forskelsbehandling på grund af køn, seksuel orientering, kønsidentitet, kønsudtryk, kønskarakteristika, race eller etnisk oprindelse, herunder ved at

- 1) bistå ofre for forskelsbehandling under hensyntagen til ofrenes, foreningernes, organisationernes og andre juridiske personers rettigheder,
- 2) foretage uafhængige undersøgelser af forskelsbehandling og offentliggøre rapporter og fremsætte henstillinger om spørgsmål vedrørende forskelsbehandling,
- 3) Offentliggøre rapporter og fremsætte henstillinger om spørgsmål vedrørende forskelsbehandling.

2.2.2 Direktiverne om bindende standarder for ligebehandlingsorganer artikel 16

Det følger af direktiverne om bindende standarder for ligebehandlingsorganer artikel 16, stk. 3, at ligebehandlingsorganer skal have mulighed for at fremsætte henstillinger om, hvilke data om forskelsbehandling der skal indsamles til offentlige og private enheder.

2.2.3 Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det foreslås i § 2, stk. 2, nr. 3, at indsætte efter »offentliggøre rapporter og fremsætte henstillinger om spørgsmål vedrørende forskelsbehandling« : » og om, hvilke data om forskelsbehandling offentlige og private aktører kan indsamle«.

Den foreslåede ordning vil medføre, at Institutet vil kunne anbefale offentlige og private aktører, herunder f.eks. offentlige myndigheder, arbejdsmarkedets parter, virksomheder og civilsamfundsorganisationer, at indsamle specifikke data om forskelsbehandling.

Forslaget vil indebære, at Institutet får mulighed for at fremsætte henstillinger til offentlige og private aktører om indsamling af data om forskelsbehandling inden for køn, seksuel orientering, kønsidentitet, kønsudtryk, køns-karakteristika, race eller etnisk oprindelse, tro eller religion, handicap og alder.

Offentlige og private aktører, herunder offentlige myndigheder, arbejdsmarkedets parter, virksomheder og civilsamfundsorganisationer er ikke forpligtede til at indsamle de data, som Institutet efterspørger, men henstillingen skal indgå i de pågældende aktørers overvejelser om, hvilke data i relation til spørgsmål om forskelsbehandling, som man fremover vil indsamle.

3. Konsekvenser ud over de obligatoriske konsekvenser

3.1 Ligestillingsmæssige konsekvenser

Lovforslagets formål er at fastsætte minimumskrav til ligebehandlingsorganers virke for at gøre ligebehandlingsorganerne mere effektive og sikre deres uafhængighed med henblik på at styrke anvendelsen af princippet om ligebehandling. Institut for Menneskerettigheder har i forvejen til opgave at fremme ligebehandling af alle uden forskelsbehandling på grund af blandt andet køn og foretage uafhængige undersøgelser og offentliggøre rapporter om spørgsmål vedrørende forskelsbehandling. Det vurderes derfor ikke, at lovforslaget har væsentlige ligestillingsmæssige konsekvenser.

4. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Lovforslaget forventes ikke at medføre økonomiske eller administrative merudgifter for det offentlige, idet eventuelle udgifter til udvidelsen af Institut for Menneskerettigheders mandatområde afholdes inden for Institut for Menneskerettigheders eksisterende økonomiske ramme.

Lovforslaget vurderes ikke at have konsekvenser af relevans for de syv principper for digitaliseringsklar lovgivning.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget indeholder ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget medfører ikke administrative konsekvenser for borgere, fordi de forbedringer lovforslaget kan medføre, ikke er administrative.

7. Klimamæssige konsekvenser

Lovforslaget indeholder ingen klimamæssige konsekvenser.

8. Miljø- og naturmæssige konsekvenser

Lovforslaget indeholder inden miljø- og naturmæssige konsekvenser.

9. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder EU-retlige aspekter, idet lovforslaget gennemfører dele af Rådets direktiv 2024/1499 om standarder for ligebehandlingsorganer på området ligebehandling af alle uanset race eller etnisk oprindelse, ligebehandling med hensyn til beskæftigelse og erhverv af personer uanset religion eller tro, handicap, alder eller seksuel orientering og ligebehandling af kvinder og mænd med hensyn til social sikring og i forbindelse med adgang til og levering af varer og tjenesteydelser og om ændring af direktiv 2000/43/EF og 2004/113/EF og dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2024/1500 om standarder for ligebehandlingsorganer på området ligebehandling af og lige muligheder for kvinder og mænd i forbindelse med beskæftigelse og erhverv og om ændring af direktiv 2006/54/EF og 2010/41/EU (herefter direktiverne om bindende standarder for ligebehandlingsorganer). Direktiverne har implementeringsfrist den 19. juni 2026.

Med lovforslaget sikres, at Danmarks nationale ligebehandlingsorgan, Institut for Menneskerettigheder, lever op til direktiverne om bindende standarder for ligebehandlingsorganer.

10. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den ... til den ... (... dage) været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

11. Sammenfattende skema		
	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/hvis nej, anfør »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/hvis nej, anfør »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner		Ingen
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner		Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet m.v.		Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.		Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne		Ingen
Klimamæssige konsekvenser		Ingen
Miljø- og naturmæssige konsekvenser		Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget gennemfører dele af direktiverne om standarder for ligebehandlingsorganer (Rådets direktiv (EU) 2024/1499 af 7. maj 2024 om standarder for ligebehandlingsorganer på området ligebehandling af alle uanset race eller etnisk oprindelse, ligebehandling med hensyn til beskæftigelse og erhverv af personer uanset religion eller tro, handicap, alder eller seksuel orientering og ligebehandling af kvinder og mænd med hensyn til social sikring og i forbindelse med adgang til og levering af varer og tjenesteydelser og om ændring af direktiv 2000/43/EF og 2004/113/EF af 7. maj 2024, og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2024/1500 af	

UDKAST

	14. maj 2024 om standarder for ligebehandlingsorganer på området ligebehandling af og lige muligheder for kvinder og mænd i forbindelse med beskæftigelse og erhverv og om ændring af direktiv 2006/54/EF og 2010/41/EU. Direktiverne har implementeringsfrist den 19. juni 2026.	
Er i strid med de fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering (der i relevant omfang også gælder ved implementering af ikke-erhvervsrettet EU-regulering) (sæt X)	Ja	Nej X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Det fremgår af den gældende fodnote til lov om Institut for Menneskerettigheder indeholder en henvisning til, at loven gennemfører artikel 13 i Rådets direktiv 2004/43/EF af 29. juni 2000 om gennemførelse af princippet om ligebehandling af alle uanset race eller etnisk oprindelse, EF-Tidende 2000, nr. L 180, side 22, artikel 12 i Rådets direktiv 2004/113/EF af 13. december 2004 om gennemførelse af princippet om ligebehandling af mænd og kvinder i forbindelse med adgang til og levering af varer og tjenesteydelser, EU-Tidende 2004, nr. L 373, side 37, artikel 20 i Rådets direktiv 2006/54/EF af 5. juli 2006 om gennemførelse af princippet om lige muligheder for og ligebehandling af mænd og kvinder i forbindelse med beskæftigelse og erhverv (omarbejdning), EU-Tidende 2006, nr. L 204, side 23, Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2022/2381 af 23. november 2022 om en mere ligelig kønsfordeling blandt ledelsesmedlemmer i børsnoterede selskaber og tilhørende foranstaltninger, EU-Tidende 2022, nr. L 315, side 44.

Det foreslås, at *fodnoten* til lovens titel affattes på ny, så det fremgår, at loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Rådets direktiv (EU) 2024/1499 af 7. maj 2024 om standarder for ligebehandlingsorganer på området ligebehandling af alle uanset race eller etnisk oprindelse, ligebehandling med hensyn til beskæftigelse og erhverv af personer uanset religion eller tro, handicap, alder eller seksuel orientering og ligebehandling af kvinder og mænd med hensyn til social sikring og i forbindelse med adgang til og levering af varer og tjenesteydelser og om ændring af direktiv 2000/43/EF og 2004/113/EF, EU-Tidende, L af 7. maj 2024, og dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2024/1500 af 14. maj 2024 om standarder for ligebehandlingsorganer på området ligebehandling af og lige muligheder for kvinder og mænd i forbindelse med beskæftigelse og erhverv og om ændring af direktiv 2006/54/EF og 2010/41/EU, EU-Tidende, L af 14. maj 2024.

Til nr. 2

Det fremgår af den gældende bestemmelse i § 2, stk. 2, i lov om Institut for Menneskerettigheder, at Institut for Menneskerettigheder – Danmarks Nationale Menneskerettighedsinstitution skal fremme ligebehandling af alle

UDKAST

uden forskelsbehandling på grund af køn, seksuel orientering, kønsidentitet, kønsudtryk, kønskarakteristika, race eller etnisk oprindelse, herunder ved

- 1) bistå ofre for forskelsbehandling med at få behandlet deres klager over forskelsbehandling under hensyntagen til ofrenes, foreningernes, organisationernes og andre juridiske personers rettigheder,
- 2) foretage uafhængige undersøgelser af forskelsbehandling og
- 3) offentliggøre rapporter og fremsætte henstillinger om spørgsmål vedrørende forskelsbehandling.

Det foreslås i § 2, *stk. 2*, at indsætte efter »race eller etnisk oprindelse,« : »tro eller religion, handicap og alder,«.

Den foreslåede ændring vil medføre, at Institut for Menneskerettigheders aktiviteter til fremme af ligebehandling af alle uden forskelsbehandling på grund af køn, seksuel orientering, kønsidentitet, kønsudtryk, kønskarakteristika, race eller etnisk oprindelse, samt de nye mandatområder, tro eller religion, handicap og alder, jf. lovforslagets § 1, nr. 3, vil blive specificeret i en ny bestemmelse.

Den foreslåede ændring vil medføre, at Institut for Menneskerettigheder skal fremme ligebehandling af alle uden forskelsbehandling på grund af køn, seksuel orientering, kønsidentitet, kønsudtryk, kønskarakteristika, race eller etnisk oprindelse, religion eller tro, handicap eller alder blandt andet ved at bistå ofre for forskelsbehandling ved blandt andet at vejlede om relevant lovgivning, foretage uafhængige undersøgelser og offentliggøre rapporter om spørgsmål vedrørende forskelsbehandling på grund af disse kriterier.

Den foreslåede ændring vil betyde, at bestemte persongrupper ikke er begrænset i deres mulighed for at få bistand til at få vurderet deres klage om forskelsbehandling. Herudover vil den foreslåede ændring betyde, at Instituttet vil få et bedre grundlag for at fremme ligebehandling og bekæmpe forskelsbehandling på grund af religion eller tro, alder og handicap.

Nr. 3

Der er ikke i dag fastsat regler om, at Institut for Menneskerettigheder kan fremsætte henstillinger til offentlige og private aktører om, hvilke data om forskelsbehandling disse aktører kan indsamle.

UDKAST

Det foreslås i § 2, *stk. 2, nr. 3*, at indsætte efter »spørgsmål vedrørende forskelsbehandling« : » og om, hvilke data om forskelsbehandling offentlige og private aktører kan indsamle«.

Forslaget vil medføre, at Institut for Menneskerettigheder kan fremsætte henstillinger til offentlige og private enheder, herunder offentlige myndigheder, arbejdsmarkedets parter, virksomheder og civilsamfundsorganisationer om, hvilke data om forskelsbehandling, der skal indsamles.

Ved at Instituttet har ret til at fremsætte henstillinger om, hvilke data om forskelsbehandling, der kan indsamles, understøttes en mere systematisk og målrettet dataindsamling, der kan bruges i Instituttets udarbejdelse af rapporter og uafhængige undersøgelser.

Forslaget betyder, at for at der kan sikres et tilstrækkeligt datagrundlag inden for Instituttets mandatområder, har Instituttet mulighed for at anbefale offentlige og private aktører, herunder f.eks. offentlige myndigheder, arbejdsmarkedets parter, virksomheder og civilsamfundsorganisationer, at indsamle specifikke data om forskelsbehandling inden for køn, seksuel orientering, kønsidentitet, kønsudtryk, kønskarakteristika, race eller etnisk oprindelse, tro eller religion, handicap og alder.

Offentlige og private aktører, herunder offentlige myndigheder, arbejdsmarkedets parter, virksomheder og civilsamfundsorganisationer er ikke forpligtet til at indsamle de data, som Instituttet efterspørger, men henstillingen kan indgå i de pågældende aktørers overvejelser om, hvilke data i relation til spørgsmål om forskelsbehandling, som man fremover vil indsamle.

Forslaget gennemfører direktivernes artikel 16, *stk. 4*, hvorefter ligebehandlingsorganer kan fremsætte henstillinger om, hvilke data der skal indsamles i forbindelse med de rettigheder og forpligtelser, der følger af direktiv 2006/54/EF, 2010/41/EU, 79/7/EØF, 2000/43/EF, 2000/78/EF og 2004/113/EF til offentlige og private enheder, herunder offentlige myndigheder, arbejdsmarkedets parter, virksomheder og civilsamfundsorganisationer.

Til § 2

Det foreslås, at loven træder i kraft den 7. juni 2026.

UDKAST

Til § 3

Det foreslås, at loven ikke skal gælde for Færøerne og Grønland, men hvis loven ved kongelig anordning sættes i kraft for Grønland og Færøerne, skal loven helt eller delvist sættes i kraft med de ændringer, som henholdsvis de færøske og de grønlandske forhold tilsiger.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

<i>Gældende formulering</i>	<i>Lovforslaget</i>
	<p style="text-align: center;">§ 1</p> <p>I lov nr. 443 af 18. juni 2012 i lov om Institut for Menneskerettigheder – Danmarks Nationale Menneskerettighedsinstitution, som ændret ved § 1 i lov nr. 656 af 12. juni 2013, § 6 i lov nr. 2591 af 28. december 2021 og § 25 i lov nr. 1602 af 17. december 2024, foretages følgende ændringer:</p>
<p>Fodnote:</p> <p>1) Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører artikel 13 i Rådets direktiv 2000/43/EF af 29. juni 2000 om gennemførelse af princippet om ligebehandling af alle uanset race eller etnisk oprindelse, EF-Tidende 2000, nr. L 180, side 22, artikel 12 i Rådets direktiv 2004/113/EF af 13. december 2004 om gennemførelse af princippet om ligebehandling af mænd og kvinder i forbindelse med adgang til og levering af varer og tjenesteydelser, EU-Tidende 2004, nr. L 373, side 37 og artikel 20 i Rådets direktiv 2006/54/EF af 5. juli 2006 om gennemførelse af princippet om lige muligheder for og ligebehandling af mænd og kvinder i</p>	<p>1. <i>Fodnoten</i> til lovens titel affattes således:</p> <p>»1) Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører artikel 13 i Rådets direktiv 2000/43/EF af 29. juni 2000 om gennemførelse af princippet om ligebehandling af alle uanset race eller etnisk oprindelse, EF-Tidende 2000, nr. L 180, side 22, artikel 12 i Rådets direktiv 2004/113/EF af 13. december 2004 om gennemførelse af princippet om ligebehandling af mænd og kvinder i forbindelse med adgang til og levering af varer og tjenesteydelser, EU-Tidende 2004, nr. L 373, side 37, Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2022/2381 af 23. november 2022 om en mere ligelig kønsfordeling blandt</p>

UDKAST

<p>forbindelse med beskæftigelse og erhverv (omarbejdning), EU-Tidende 2006, nr. L 204, side 23.</p>	<p>ledelsesmedlemmer i børsnoterede selskaber og tilhørende foranstaltninger, EU-Tidende 2022, nr. L 315, side 44, dele af Rådets direktiv (EU) 2024/1499 af 7. maj 2024 om standarder for ligebehandlingsorganer på området ligebehandling af alle uanset race eller etnisk oprindelse, ligebehandling med hensyn til beskæftigelse og erhverv af personer uanset religion eller tro, handicap, alder eller seksuel orientering og ligebehandling af kvinder og mænd med hensyn til social sikring og i forbindelse med adgang til og levering af varer og tjenesteydelser og om ændring af direktiv 2000/43/EF og 2004/113/EF, EU-Tidende, L af 7. maj 2024, og dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2024/1500 af 14. maj 2024 om standarder for ligebehandlingsorganer på området ligebehandling af og lige muligheder for kvinder og mænd i forbindelse med beskæftigelse og erhverv og om ændring af direktiv 2006/54/EF og 2010/41/EU, EU-Tidende, L af 14. maj 2024.«</p>
<p><i>Stk. 2.</i> Institut for Menneskerettigheder– Danmarks Nationale Menneskerettighedsinstitution skal fremme ligebehandling af alle uden forskelsbehandling på grund af køn, seksuel orientering, kønsidentitet, kønsudtryk, kønskarakteristika, race eller etnisk oprindelse, herunder ved at</p>	<p>2. I § 2, <i>stk. 2</i>, indsættes efter »race eller etnisk oprindelse,« : » tro eller religion, handicap og alder, «.</p>

UDKAST

<p>1) bistå ofre for forskelsbehandling med at få behandlet deres klager over forskelsbehandling under hensyntagen til ofrenes, foreningernes, organisationernes og andre juridiske personers rettigheder,</p> <p>2) foretage uafhængige undersøgelser af forskelsbehandling og</p> <p>3) offentliggøre rapporter og fremsætte henstillinger om spørgsmål vedrørende forskelsbehandling.</p> <p><i>Stk. 3. ---</i></p> <p><i>Stk. 4. ---</i></p> <p><i>Stk. 5. ---</i></p>	
<p><i>Stk. 2.</i> Institut for Menneskerettigheder– Danmarks Nationale Menneskerettighedsinstitution skal fremme ligebehandling af alle uden forskelsbehandling på grund af køn, seksuel orientering, kønsidentitet, kønsudtryk, kønskarakteristika, race eller etnisk oprindelse, herunder ved at</p> <p>1) bistå ofre for forskelsbehandling med at få behandlet deres klager over forskelsbehandling under hensyntagen til ofrenes, foreningernes, organisationernes og andre juridiske personers rettigheder,</p> <p>2) foretage uafhængige undersøgelser af forskelsbehandling og</p> <p>3) offentliggøre rapporter og fremsætte henstillinger om spørgsmål vedrørende forskelsbehandling.</p> <p><i>Stk. 3. ---</i></p> <p>---</p> <p>---</p>	<p>4. I § 2, <i>stk. 2, nr. 3</i>, indsættes efter »spørgsmål vedrørende forskelsbehandling« : » og om, hvilke data om forskelsbehandling offentlige og private aktører kan indsamle«.</p>

